

## ULOGA NAUKE U ZAŠTITI ŠUMA

Okrugli sto je organizovan s ciljem da crnogorski i inostrani istraživači predstavie savremeni pristup i metodologiju istraživanja u oblasti zaštite šuma, kao i rezultate dva velika upravo završena evropska projekta (FunGforest projekat u Crnoj Gori) i da se sagledaju mogućnosti transfera ostvarenih rezultata istraživanja u oblasti zaštite šuma u svakodnevnu praksu očuvanja ekosistema šuma.

Uvodno predavanje na temu „Šume i šumarstvo Crne Gore“ održao je prof. dr Milić Čurović, prodekan za nauku i međunarodnu saradnju na Biotehničkom fakultetu Univerziteta Crne Gore, u kojem je ukazao na glavne izazove sa kojima se crnogorske šume i sektor šumarstva suočavaju. Posebno je naglasio potrebu visokog obrazovanja u šumarstvu i najavio pokretanje studija šumarstva na Biotehničkom fakultetu.

Nakon uvodnog, održano je šest predavanja koja su obuhvatila različite aspekte šuma i sektora šumarstva.

Dr Jelena Lazarević (Biotehnički fakultet Univerziteta Crne Gore) održala je predavanje na temu „Biodiverzitet gljiva kao indikator zdravstvenog stanja šuma pod pritiskom klimatskih promjena“ predstavivši rezultate istraživanja sprovedenog u okviru FunGforest projekta. Rezultati pružaju jasan uvid u značaj i ulogu gljiva u šumskim ekosistemima.

Prof. dr Nevena Vasiljević (Šumarski fakultet Univerziteta u Beogradu) održala je predavanje na temu „Kulturni predio: od zaštite do planskog koncepta“. Prikazala je šta sve podrazumijeva kulturni predio, kao i kako su različita polazišta vremenom dovela do holističkog pristupa predstavljenog u Evropskoj konvenciji o predjelu iz 2000. godine, iz koje za države potpisnice proističu brojne obaveze. Crna Gora je Konvenciju potpisala 2008. godine.

Dr Berthold Heinze (Austrijski federalni centar za šume) održao je predavanje „Šume Evrope, zajedničko nasljeđe i objedinjeni podaci“, predstavivši rezultate genetičkih istraživanja šuma Evrope usmjerenih na njihovu genetičku konzervaciju.

Prof. dr Slobodan Milanović (Šumarski fakultet Univerziteta u Beogradu) održao je predavanje „Modeliranje vjerovatnoće pojave šumskih požara i šumskih štetočina primjenom mašinskog učenja“. Govorio je o mogućnostima modeliranja pojave šumskih požara, uz detaljnu analizu njihove učestalosti u Srbiji tokom posljednje dvije decenije.

Dr Audrius Menkis (Švedski univerzitet poljoprivrednih nauka (Departman za šumsku mikologiju i fitopatologiju)) održao je predavanje na temu „Od naučnog istraživanja do rješenja: monitoring bolesti šumskog drveća i njihova kontrola u praksi za zdrave šume“. Na primjeru Švedske prikazao je kako se na prihvatljiv i poželjan način koriste rezultati naučnih istraživanja u svakodnevnoj praksi zaštite šuma i šumskih ekosistema.

Dr Tijana Martinović (Institut za mikrobiologiju Česke akademije nauka) održala je izlaganje „Mikrobiom evropskih šumskih zemljišta kao podrška održivom upravljanju šumama u doba klimatskih promjena“, u okviru kojeg je predstavila rezultate više naučnoistraživačkih projekata posvećenih mikrobiologiji zemljišta u više evropskih zemalja, uključujući i Crnu Goru.

Nakon uvodnih predavanja uslijedila je diskusija, u kojoj su učestvovali predstavnici različitih institucija i organizacija, među kojima su: Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, Biotehnički fakultet Univerziteta Crne Gore, Uprava za gazdovanje šumama Crne Gore i nevladine organizacije.

U svim diskusijama naglašena je potreba za čvršćom saradnjom naučnih institucija sa privredom. Posebno je naglašena potreba da donosioci odluka svoje planove i strategije zasnivaju na naučnim principima i provjerenim naučnim rezultatima kako bi rješenja u praksi bila održiva.

Zaključci sa skupa biće naknadno objavljeni, sa ciljem da istaknu značaj naučnih istraživanja za očuvanje i održivo korišćenje šuma, kao i značaj visokoškolskog obrazovanja u tom procesu.